

Motion till riksdagen 2021/22:2898

av **Arin Karapet (M)**

Obligatorisk språkförskola och särskilda insatser i svenska språket

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om införandet av obligatorisk undervisning i svenska/svenska som andraspråk för alla elever som har invandrat efter ordinarie skolstart, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om obligatorisk språkförskola för alla nyanlända barn samt barn i utsatta områden och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att införa ett nytt särskilt stöd i grund- och gymnasieskolan i form av extra undervisningstid i svenska/svenska som andraspråk för alla elever som riskerar att missa kunskapsmålen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

En lyckad integration är nödvändig för Sveriges framtid som en nation i framkant, både vad det gäller innovationer, utveckling, forskning, företagande och välfärd. Vi vet att nyckeln till en lyckad integration är språket. Att lära sig svenska är nödvändigt för att kunna vara en del av det svenska samhället.

Du behöver förstå svenska för att kunna läsa tidningar och böcker, lyssna på radio och tv, ta till dig samhällsinformation, och framförallt för att kunna tillgodogöra dig en avslutad skolgång, utbildning och komma in på arbetsmarknaden. Idag bor många invandrare i bostadsområden där det bor få eller inga med svenska som modersmål. De flesta klarar sig i sitt bostadsområde på sitt modersmål då man oftast bor bland sina landsmän eller bland andra grupper som behärskar samma språk som man själv och känner därför inget behov att lära sig svenska eller kommer inte i kontakt med övriga samhället. Det är ett problem då bristande kunskaper i svenska hindrar dem från att vara aktiva medborgare som till fullo nyttjar sina rättigheter och skyldigheter samt att deras

barn inte får den nödvändiga språkutveckling i svenska språket som de skulle kunna ha tillgodogjort sig hemma.

Vi vet också att andelen unga som begår brott och väljer en kriminell bana är mycket hög i dessa invandratäta områden; samtidigt är andelen som klarar en gymnasieexamen låg och andelen som läser vidare efter gymnasiet är ännu lägre.

Nyckeln till en lyckad integration är språket och utbildning. Genom språket får individen möjlighet att fullt ut delta i samhället och nyttja sina rättigheter men också leva upp till sina skyldigheter i samhällskontraktet.

Språket är en nyckel i integrationen och det är viktigt både för individen och för samhället att en individ lär sig svenska när den fått uppehållstillstånd i Sverige. Språket är också nyckeln till utbildning. Genom språket ges individen möjlighet att utbilda sig och lära sig både om hur Sverige styrs, Sveriges historia och tillgodogöra sig en utbildning som både gynnar individen och samhället i sin helhet.

Språket och utbildning går hand i hand och är nycklarna för en lyckad integration. Idag får inte alla barn möjligheten att lära sig det svenska språket och blir därför utestängda från utbildning och därmed utestängda från möjligheterna att bidra till samhället. Det är vårt ansvar som land att erbjuda de barn som inte har svenska som modersmål möjligheten att lära sig svenska och på så sätt kunna bli aktiva självgående samhällsmedborgare.

Vi vet från Skolverkets statistik över elever att ju senare en elev invandrar, desto sämre möjligheter har eleven att nå behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram. Av de barn som föds i Sverige med två svenska föräldrar blir 91 procent behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram. Av de barn som föds i Sverige men har två föräldrar med utländsk bakgrund når 85 procent behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram. Chanserna att bli behörig till yrkesprogrammen minskar för varje år en elev invandrar efter ordinarie skolstart. Av de barn som invandrar under grundskolans första fem år når 68 procent, eller två av tre, behörighet till yrkesprogrammen och av de som invandrar i årskurs 6 eller senare når bara knappt var tredje (32 procent) behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram.

Vi vet också ifrån Skolverkets statistik att ett barns chans att lyckas i skolan påverkas av föräldrars utbildningsnivå. Elever med föräldrar med högst motsvarande gymnasial utbildning har betydligt svårare att klara skolan. Värst ser det så klart ut i de grupper som redan har det tufft. Av de barn som invandrar i årskurs 6 eller senare och har föräldrar med högst motsvarande gymnasial utbildning är det bara 23 procent som blir behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram.

Därför behöver vi införa ett nytt särskilt stöd till elever i grund- och gymnasieskolan som är extra undervisningstid i svenska/svenska som andraspråk. Beslutet om extra undervisningstid ska precis som andra beslut som stödinsatser fattas på individnivå.

Arin Karapet (M)